

Program Wychowawczo-Profilaktyczny

**Liceum Ogólnokształcące
im. H. Sienkiewicza
w Nowej Rudzie**

rok szkolny 2025/2026

„W wychowaniu chodzi właśnie o to, żeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”. Jan Paweł II

Podstawa prawna niniejszego dokumentu:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny – zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
- Statut Szkoły.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie 04.2000-01.2021).

- Od 1 września 2019 r. obowiązuje znowelizowany art. 26 ustawy Prawo oświatowe, który opiera Program Wychowawczo-Profilaktyczny na podstawie wyników diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.
- Zespół powołany zredagowania programu wykazał się znajomością środowiska szkolnego, trafnie zidentyfikował sukcesy i porażki wychowawcze oraz profilaktyczne, posiada umiejętność rozpoznawania potrzeb indywidualnych i grupowych oraz problemów wychowawczych.

Etapy wdrażania Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły to:

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem Szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągnięcia celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników diagnozy (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2024/2025.

- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, Zespołu Wychowawczego itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców np. na podstawie badania diagnostycznego).

Preambuła

Program wychowawczo -profilaktyczny powstał w oparciu o wizję i misję szkoły po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Program wychowawczo -profilaktyczny przedstawia w sposób całościowy treści i działania o charakterze wychowawczym podejmowane w szkole i jest realizowany przez zespół wszystkich nauczycieli. Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Misja, wizja i zadania szkoły

Wychodząc z założenia, że „Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowaniu polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata”, uznajemy szkołę za jeden z najważniejszych elementów biorących udział w wychowaniu młodego pokolenia.

Misją szkoły w obszarze pracy wychowawczej jest:

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

Misją szkoły jest „osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a

niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (patrz: *Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego.”*).

Rekomendacje wynikające z przeprowadzonej diagnozy w bieżącym roku szkolnym w zakresie czynników ryzyka i czynników chroniących występującym w środowisku szkolnym ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Czynniki ryzyka -psychologiczne:

wycofanie społeczne/ nieśmiałość, wrażliwość

chroniczne napięcie i niepokój

niska samoocena

brak odporności na stres

niski poziom asertywności

Czynniki ryzyka -rodzinne:

brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego

niskie kompetencje rodziców w postępowaniu z dziećmi (brak reguł postępowania, niekonsekwencja)

brak rygorów i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina,
nadopiekuńczość

wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców

brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną, złe relacje pomiędzy rodzicami i dziećmi

zaburzenia w pełnieniu ról ojca i matki, nieobecność ojca/matki w domu (także psychiczna)

tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu lub innych substancji odurzających

nadużywanie alkoholu, papierosów, narkotyków przez rodziców

rozwód, separacja, utrata rodziców, inne sytuacje traumatyczne

brak czytelnych granic i norm

przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest ono przygotowane emocjonalnie (oglądanie filmów ze scenami przemocy, dla dorosłych, w nocnych godzinach, brak

blokady rodzicielskiej w komputerze)

Czynniki ryzyka -społeczne środowisko sąsiedzkie/środowisko rówieśnicze

dostępność substancji odurzających

moda na zażywanie środków odurzających

negatywne wzorce postaw społecznych

Czynniki ryzyka -szkolne

obecność środków odurzających w placówce

niska wiedza uczniów o środkach odurzających

niskie kompetencje nauczycieli w kwestii rozpoznawania

program oparty jest na czynnikach chroniących (zasobach szkoły):

bazie lokalowej, dbaniu o przyjazną atmosferę, stałe podnoszenie kompetencji kadry pedagogicznej (szkolenia wewnętrzne, zewnętrzne), umożliwianiu rozwoju uczniom rozwoju zainteresowań, zdolności, kompetencji społecznych, wypracowanych procedurach szkolnych (negocjacje metodą otwartego dialogu, system reagowania w sytuacjach kryzysowych, monitorowanie frekwencji szkolnej, niwelowanie zagrożeń chorobami cywilizacyjnymi poprzez wdrażanie zachowań prozdrowotnych, niwelowanie zachowań ryzykownych, analiza problemów edukacyjnych, wychowawczych).

Działania rekomendowane:

Lp.	Zadanie rekomendowane	Sposób realizacji	Czas/częstotliwość realizacji /odpowiedzialni	Odbiorca działań	Typ profilaktyki
1	Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły	-prowadzenie zajęć integrujących w klasach, w szczególności w klasach początkowych każdego etapu edukacyjnego. -upowszechnianie idei akceptacji różnorodności uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, odmiennych kulturowo i językowo, wielojęzycznych	Cały rok szkolny psycholog/pedagog cały rok szkolny/ Zespół Wychowawczy Rozmowy indywidualne/zajęcia z wychowawcą	Uczniowie uczniowie , nauczyciele	Selektywna Selektywna

		oraz idei bezpiecznej i efektywnej edukacji włączającej uczniów i wychowanków z niepełnosprawnościami.			
		-organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców. Wspieranie uczniów zdolnych.	cały rok Zespół Wychowawczy organizacja wsparcia w odniesieniu do potrzeb ucznia	uczniowie, rodzice, nauczyciele	Uniwersalna
		-angażowanie uczniów w procesy podejmowania decyzji w szkole, aktywizacja samorządu uczniowskiego i innych form działalności uczniowskiej.	cały rok szkolny-Przewodniczący Samorządu Uczniowskiego plan pracy samorządu	uczniowie	Uniwersalna
		-doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców umożliwiających budowanie pozytywnych relacji z uczniami i ich rodzicami, w tym kompetencji z zakresu komunikacji interpersonalnej.	cały rok szkolny-Zespół Wychowawczy, Dyrektor szkoły Organizacja szkoleń, spotkań ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	nauczyciele	Uniwersalna
		-doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; w tym niedostosowanych społecznie lub zagrożonych niedostosowaniem społecznym.	cały rok szkolny Dyrektor szkoły Szkolenia WDN, pozaszkolne i indywidualne	nauczyciele, zespół Wychowawczy	Uniwersalna
		- doskonalenie umiejętności nauczycieli i specjalistów oraz innych pracowników szkoły i placówki w zakresie bezpiecznego	cały rok szkolny Dyrektor szkoły Szkolenia, konferencje	nauczyciele	Uniwersalna

		funkcjonowania w szkole i placówce uczniów i wychowanków; w tym uczniów i wychowanków ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, oraz prowadzenie edukacji uczniów i wychowanków w tym zakresie. -upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów, promowanie wolontariatu. -włączanie rodziców w procesy podejmowania decyzji w szkole i placówce oraz w ważne wydarzenia i działania na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły i placówki. - tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym.	cały rok szkolny Zespół Wychowawczy, Opiekun Wolontariatu-Plan pracy wychowawców, cały rok szkolny Dyrektor szkoły Wychowawcy klasowi Podejmowanie działań na rzecz szkoły. Rada Szkoły cały rok szkolny Dyrektor szkoły, wychowawcy klasowi, opiekun Wolontariatu i Samorządu Uczniowskiego	nauczyciele psycholog, pedagog, pedagog specjalny rodzice całe środowisko szkolne	uniwersalna uniwersalna Uniwersalna
2	Profilaktyka agresji i przemocy; w tym cyberprzemocy.	opracowanie zasad i reguł, dotyczących zachowania w środowisku szkolnym, oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania – we współpracy z uczniami i wychowankami i ich rodzicami.	Cały rok szkolny Przewodniczący Komisji Statutowej, wychowawcy klasowi. Przewodniczący Zespoły ds. profilaktyki i promocji zdrowia	Środowisko szkolne	Uniwersalna

		-podtrzymywanie pozytywnych tradycji szkoły i placówki, przekazywanie wartości patriotycznych, społecznych i norm prospołecznych.	Cały rok szkolny opiekun Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy klasowi, apele, Zajęcia z wychowawcą	całe środowisko szkolne	Uniwersalna
		-wdrażanie w szkole procedur ukierunkowanych na rozwiązywanie konfliktów z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji.	cały rok szkolny pedagog, psycholog, Rzecznik Praw Ucznia, praca Zespołu Wychowawczego	całe środowisko szkolne	Uniwersalna
		-wprowadzanie zasad pomocy koleżeńskiej w nauce i rówieśniczych mediatorów.	cały rok szkolny-Zespół Wychowawczy	uczniowie	Uniwersalna
		- prowadzenie zajęć z zakresu edukacji prawnej dla uczniów i wychowanków, dotyczących m.in. konsekwencji prawnych stosowania różnych form przemocy.	cały rok szkolny-Pedagog pogadanki, warsztaty,	uczniowie, rodzice, wychowawcy	Selektywna
		- opracowanie i upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców do prowadzenia działań z zakresu przeciwdziałania przemocy, w tym cyberprzemocy.	cały rok szkolny-Zespół Wychowawczy, nauczyciele informatyki warsztaty, pogadanki zajęcia lekcyjne	nauczyciele, wychowawcy uczniowie	selektywna
		- doskonalenie nauczycieli i wychowawców z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej, w tym cyberprzemocy, rozwiązywania konfliktów,	cały rok szkolny-Zespół Wychowawczy szkolenia WDN szkolenia zewnętrzne, nauczyciel EDB, wychowawcy klas,	nauczyciele	

		podejmowania interwencji profilaktycznych, reagowania w sytuacjach kryzysowych. Realizacja treści związanych z udzielaniem pierwszej pomocy na wszystkich etapach edukacyjnych. - opracowanie i stosowanie procedury reagowania w sytuacjach kryzysowych, w tym związanych z wystąpieniem przemocy w szkole i placówce. -wdrożenie zasad współpracy szkoły z policją lub strażą gminną (miejską). MOPS w Nowej Rudzie w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i placówce oraz na terenie szkoły i placówki.	spotkania z Policjantem ds. prewencji wrzesień/październik Zespół Wychowawczy-pedagog szkolny Pedagog Szkolny szkolenie	nauczyciele nauczyciele	
3	Przeciwdziałanie używania substancji psychoaktywnych przez uczniów, profilaktyka uzależnienia od gier komputerowych, internetu i hazardu	-monitorowanie rozpowszechnienia używania substancji psychoaktywnych przez uczniów, w tym środków zastępczych i leków wydawanych bez wskazań lekarza używanych w celach pozamedycznych. Organizacja cyklicznych spotkań z terapeutą uzależnień. -wdrażanie i wspieranie rekomendowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Krajowe Biuro do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programów z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazującej, opartych na naukowych podstawach lub o potwierdzonej	Cały rok szkolny wychowawcy klasowi, Zespół Wychowawczy. Indywidualne. Przewodniczący Zespoły ds. profilaktyki i promocji zdrowia rozmowy, warsztaty, pogadanki cały rok szkolny- Zespół Wychowawczy	Uczniowie uczniowie	Selektywna selektywna, wskazująca

		skuteczności, w szczególności dla dzieci i młodzieży ze środowisk zmarginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także ich rodziców.			
		-uwzględnianie rozpoznanych potrzeb i problemów uczniów w zakresie zapobiegania uzależnieniom w programie wychowawczym szkoły i programie profilaktyki.	cały rok szkolny- Zespół Wychowawczy, wychowawcy, psycholog, pedagog, pedagog specjalny, organizacja pomocy doraźnej i długofalowej, terapeutycznej	uczniowie	selektywna
		-podnoszenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki uzależnień	cały rok szkolny- Dyrektor szkoły	nauczyciele	wskazująca
4	Kształtowanie umiejętności uczniów w zakresie prawidłowego funkcjonowania w środowisku cyfrowym i tzw. nowych mediów	- upowszechnianie materiałów metodycznych dla nauczycieli i wychowawców dotyczących bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez uczniów i wychowanków.	Cały rok szkolny- nauczyciele informatyki, Pedagog szkolny, Psycholog. Zachęcanie do skorzystania z materiałów, rozmowy indywidualne, terapeutyczne	Uczniowie, nauczyciele	uniwersalna
		-współpraca z rodzicami uczniów w zakresie bezpiecznego korzystania z nowych mediów przez ich dzieci.	cały rok szkolny- nauczyciele informatyki ulotki, rozmowy indywidualne	-rodzice	uniwersalna
		-ograniczanie zachowań agresywnych w internecie Procedura reagowania na zachowania agresywne w	cały rok szkolny- nauczyciele informatyki, Zespół Wychowawczy	- uczniowie	Wskazująca

		internecie, zabezpieczenie bezpiecznej struktury informatycznej.			
5	Rozwiązywanie kryzysów rozwojowych i życiowych związanych z trudną sytuacją wychowawczą w środowisku domowym (przemocą domową).	-uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy seksualnej w działalności szkoły i placówki. - doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie udzielania pomocy uczniom z problemami rozwojowymi i życiowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stosowania procedury „Niebieskiej Karty”. -udostępnianie rodzicom i opiekunom materiałów informacyjnych i edukacyjnych na tematy związane z kryzysami rozwojowymi i życiowymi dzieci i młodzieży. -aktywność w pracach zespołów interdyscyplinarnych i grupach roboczych w ramach obowiązków służbowych lub zawodowych. -uwzględnienie tematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie w działalności szkoły.	Cały rok szkolny Wychowawcy klasowi, Zespół Wychowawczy Rozmowy indywidualne, terapeutyczne cały rok szkolny- Dyrektor szkoły szkolenia, konferencje cały rok szkolny- Zespół Wychowawczy rozmowy indywidualne, spotkania z wychowawcą, materiały cały rok szkolny- Zespół Wychowawczy cały rok szkolny Dyrektor szkoły Zespół Wychowawczy Zajęcia z wychowawcą, warsztaty-pedagog i psycholog	Uczniowie nauczyciele rodzice uczniowie/rodzice nauczyciele	Uniwersalna Wskazująca Selektywna Wskazująca Selektywna

6	Promocja zdrowego stylu życia	-upowszechnianie i realizacja w szkole programów służących promocji zdrowego stylu życia. -upowszechnianie programów edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej. -upowszechnianie w szkołach programów z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa.	Cały rok szkolny- opiekun klubu przyrodniczego. Przewodniczący Zespoły ds. profilaktyki i promocji zdrowia pielęgniarka szkolna Warsztaty, zajęcia z wychowawcą, psychoedukacja cały rok szkolny- nauczyciele wychowania fizycznego cały rok szkolny- nauczyciel EDB	Uczniowie uczniowie uczniowie	Uniwersalna Uniwersalna uniwersalna
7	Profilaktyka pozytywna- wzmacnianie poczucia wartości.	-kreowanie sytuacji zorientowanych na: samodzielne działania wychowanka, pełnienie różnych ról w zespołach zadaniowych. -stosowanie przez wszystkich nauczycieli wzmacniających i wspierających informacji zwrotnych, -wykorzystywanie w kontaktach z uczniami techniki ZPP (zauważ, porozmawiaj, pochwal), stosowanie dobrych informacji przekazywanych zarówno przez kolegów, jak i nauczyciela. - kompleksowe wsparcie dzieci i młodzieży, rodziców	Cały rok szkolny wychowawcy klasowi, Zespół Wychowawczy warsztaty, zajęcia z wychowawcą, projekty szkolne, praca grupowa. Plan pracy SU i Wolontariatu cały rok szkolny- nauczyciele, wychowawcy klasowi, Zespół Wychowawczy cały rok szkolny- Dyrektor, Zespół Wychowawczy, nauczyciele cały rok szkolny- Dyrektor, Zespół	Uczniowie uczniowie uczniowie uczniowie	Uniwersalna Uniwersalna Uniwersalna Uniwersalna

		i nauczycieli w profilaktyce zdrowia psychicznego oraz upowszechnianie wiedzy na ten temat.	wychowawczy psycholog psychoedukacja, warsztaty, rozmowy terapeutyczne		
		-motywowanie ucznia do aktywności pozaszkolnej.	cały rok szkolny- Wychowawcy klasowi, opiekun Samorządu Uczniowskiego, Wolontariatu Szkolnego, Wychowawcy klasowi organizacja czasu wolnego uczniów- plan pracy wychowawcy, opiekuna SU i Wolontariatu	uczniowie	Uniwersalna
		-stosowne interwencyjne i działania skierowane do 3 grup uczniów, tj.: 1) grupy o wysokim nasileniu problemów psychicznych, którą należy objąć pomocą psychologiczną oraz monitoringiem; 2) grupy o umiarkowanym ryzyku, którą należy objąć programami psychologicznymi o charakterze wczesnej interwencji, ukierunkowanymi na korektę trudności adaptacyjnych i rozwojowych oraz działaniami profilaktycznymi; 3) grupy o niskim nasileniu zachowań problemowych, którą należy objąć działaniami wychowawczymi i profilaktyką uniwersalną, ukierunkowaną na wzmocnienie uczniów w trudnych warunkach nauki.	cały rok szkolny psycholog/ pedagog warsztaty, spotkania grupowe, indywidualne, terapeutyczne	uczniowie	Uniwersalna
		-utrwalanie prawidłowych postaw u uczniów	cały rok szkolny- wychowawcy	uczniowie	Uniwersalna

		i wskazanie sposobów działania, komunikowania i reagowania, które pozwalają uniknąć/zabezpieczyć ucznia przed sytuacjami konfliktowymi - kształtowaniu etosu zaufania w szkole („kultury zaufania”). Wzbudzenia przekonania u uczniów o otrzymaniu pomocy w trudnej sytuacji.	klasowi, Zespół Wychowawczy rozmowy indywidualne, warsztaty cały rok szkolny- Dyrektor, wychowawcy klasowi, Zespół Wychowawczy szkolenia, warsztaty. psychoedukacja		uniwersalna
--	--	--	--	--	-------------

Sylwetka absolwenta

Celem naszej szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- **szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,**
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego, pielęgnuje wartości patriotyczne,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
- rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem

zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemoc, uzależnień behawioralnych),

- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,

Cele działalności wychowawczej.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej

4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu

wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,

- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną, wartości patriotycznych,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 11) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę”, mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. wywołanej pandemią) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- 6) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 7) wdrażanie i utrwalanie wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz reagowania w sytuacjach zagrożenia np. pożarem, powodzią lub innymi sytuacjami kryzysowymi,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, a także działań podejmowanych na rzecz kompensowania negatywnych skutków przedłużającej się epidemii,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu

życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz rekomendowanych celów profilaktycznych.
- 2) przygotowanie oferty zajęć dodatkowych jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
 - rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
 - budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej, patriotyzmu lokalnego,
 - przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
 - przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
 - troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Struktura oddziaływań wychowawczych

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów – *rekomendowane są „zwykłe rozmowy, zainteresowanie przeżyciami uczniów, proste zabawy integracyjne, wstępne rozpoznanie dotyczące liczby uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej”*,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej

i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,

- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego”*),
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją.
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na

swoich zajęciach,

- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego, w tym zagrożenia wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym realizują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, epidemii, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności

oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z wychowawcami i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2025/2026

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- Narodowe czytanie – event w rynku,
- wybory do Samorządu Uczniowskiego,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Akcja Październik Miesiącem Bibliotek Szkolnych,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Szkolny Turniej Piłki Siatkowej,
- Międzynarodowy Konkurs Języka Angielskiego,
- Szkolny Turniej Szachowy,
- mikołajki klasowe,
- jasełka, wigilie klasowe,
- Kiermasz bożonarodzeniowy,
- studniówka,
- szkolne walentynki,
- Festiwal Artystyczny LO im. Henryka Sienkiewicza,
- Zabawa karnawałowa,
- Szkolny Turniej Tenisa Stołowego,
- Konkurs Językowy dla klas 8,
- Promocja kultury francuskiej – Alliance Française,

- Dzień otwarty Liceum,
- Pielgrzymka Maturzystów na Jasną Górę,
- Zakończenie klas czwartych;
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- Szkolny Konkurs Wiedzy o Szkoci,
- Szkolne zawody w wyciskaniu sztangi,
- Piknik Sienkiewiczowski/Dzień Patrona Szkoły
- Zakończenie roku szkolnego.

Formy realizacji zadań programu:

1. Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy. Odpowiedzialny: **Zespół Wychowawczy i Zespół ds. Diagnostyki.**
2. Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce. Odpowiedzialni: **wychowawcy.**
3. Przygotowanie propozycji pracy z młodzieżą w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, konkursów. Odpowiedzialni: **zespoły wychowawcze.**
4. Udział w życiu kulturalnym miasta, korzystanie z propozycji imprez kulturalnych MOK w Nowej Rudzie. Odpowiedzialni: **Zespół Wychowawców.**
5. Szkolenia Rady Pedagogicznej w ramach zdiagnozowanych potrzeb uczniów i nauczycieli-
lider WDN, Dyrektor szkoły.
6. Zajęcia w ramach doradztwa zawodowego. Odpowiedzialni: **Dyrektor szkoły.**
7. Wdrażanie wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz reagowania w sytuacjach kryzysowych, które zagrażają życiu i zdrowiu człowieka. **Odpowiedzialni: wychowawcy klas, nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa**
8. Promocja wartości zawartych w planie pracy Wolontariatu Szkolnego. Odpowiedzialni: **opiekun Wolontariatu Szkolnego.**
9. Działania Szkolnego Klubu Przyrodniczego. Odpowiedzialni: **opiekun klubu**
10. Zajęcia integracyjne i reintegracyjne prowadzone przez **pedagoga/psychologa.**
11. Samorządu Uczniowskiego (wybory do samorządu). Rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, negocjacji i wyrażania emocji. Odpowiedzialni: opiekun **Samorządu Uczniowskiego.**
12. Wzmacnianie samorządności w szkole poprzez aktywną pracę **Samorządu Uczniowskiego,**
13. Świątowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat

patriotyzmu-odpowiedzialni **wychowawcy klas**.

14. Promocja patriotyzmu lokalnego poprzez wyjścia i wycieczki szkolne - wychowawcy opracowują harmonogram wyjść i wycieczek szkolnych- odpowiedzialni **wychowawcy klas**.

15. Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania. Odpowiedzialni: **wychowawcy/pedagog/psycholog**.

16. Organizacja spotkań profilaktycznych dla młodzieży. Organizowanie zajęć terapeutycznych, integracyjnych, profilaktyczno- wychowawczych. Wdrażanie uczniów do samodyscypliny, poszanowania godności innych ludzi, egzekwowanie i stosowanie zasad kulturalnego zachowania. Stała edukacja zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią. Odpowiedzialni: **wychowawcy klas, pedagog, psycholog, Zespół Wychowawczy**.

17. Prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych i wychowawczo – profilaktycznych dotyczących agresji, asertywności i tolerancji oraz działań antydyskryminacyjnych - **wychowawcy klas, pedagog, psycholog** np.:

- komunikacja i rozwiązywanie konfliktów;
- tolerancja i akceptacja rówieśnicza

18. Kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych: ceremoniał szkolny - **Samorząd Uczniowski, Poczet Sztandarowy Szkoły, wychowawcy klas**.

19. Monitoring frekwencji szkolnej, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, indywidualne spotkania z rodzicami-stały monitoring prowadzony przez **wychowawców, pedagoga, psychologa**,

20. Indywidualne rozmowy wspierające z uczniem, jego rodzicami. Spotkania terapeutyczne dla uczniów- **działania psychologa**,

PROPOZYCJA TEMATYKI LEKCJI WYCHOWAWCZYCH

Klasa 1

Prawa i obowiązki ucznia. Zapoznanie uczniów ze statutem szkoły. Zasady BHP.

Wybór samorządu klasowego, ustalenie tematyki godzin wychowawczych.

Zajęcia integracyjne -rajd klasowy (warsztaty integracyjne)

Zapoznanie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania, omówienie kryteriów ocen z zachowania.

Moje miejsce w nowej klasie i nowej szkole-zasady bezpieczeństwa podczas drogi do szkoły i ze szkoły.

Agresja i przemoc wśród młodzieży. Jak opanować własną agresję?

Strategie pracy ze stresem.

Znajomość instytucji pomocowych i telefonów ratunkowych-gazetka klasowa.

Sytuacje problemowe - jak je rozwiązywać? Nauka otwartego dialogu.

Święto Niepodległości.

Co powinniśmy wiedzieć o AIDS i innych chorobach cywilizacyjnych (znajomość wskaźnika masy ciała BMI) – spotkanie z Pielęgniarką szkolną.

Zapoznanie z historią szkoły.

Święto Niepodległości Polski.

Spotkanie z pielęgniarką szkolną-zasady higieny.

Wyposażenie apteczki pierwszej pomocy.

Dlaczego ochrona klimatu jest ważna?

Wpływ komputera i telefonu komórkowego na relacje w rodzinie.

Zwyczaje i tradycje związane ze Świętami Bożego Narodzenia. Klasowy opłatek.

Przeprowadzenie ankiety "Ja i moja klasa"-relacje rówieśnicze.

Wpływ używania środków psychoaktywnych na zdrowie człowieka.

Racjonalny sposób życia: aktywność fizyczna i zdrowe odżywianie się.

Tworzenie wystawy klasowej dotyczącej zdrowego stylu życia np.

aktywność fizyczna, zdrowy styl żywienia, strategie opanowania stresu.

Bilans osobowości - mocne i słabe strony ucznia.

Zachowania agresywne - przyczyny i formy tych zachowań.

Efekty przemocy w mediach.

Akceptacja siebie "Moje wady i zalety" - czy potrafię je zaakceptować.

Autorytet i odpowiedzialność rodziców a posłuszeństwo i samodzielność dzieci. Elementy prawa rodzinnego.

Subkultury młodzieżowe jako informacja o istniejących nieformalnych grupach i zagrożeniach dla rówieśników.

Konstytucja 3 Maja-lekcja historii.

Rola wolności w kontekście rocznicy zakończenia II wojny światowej.

Dzień Matki. Dziękuję Ci mamo, że jesteś- rola rodziny w rozwoju człowieka.

Ustalanie ocen z zachowania na koniec roku szkolnego.

Analiza wyników nauczania w II semestrze.

Klasa 2

Wybory Samorządu Klasowego. Omówienie WSO.

Przypomnienie Statutu oraz programu wychowawczego.

Moje zachowanie w różnych sytuacjach. Wpływ środowiska rówieśników na zachowanie człowieka.

Czy młodzi na pewno nie czytają? (ankieta + mikroedukacja)

Narodowe Czytanie.

Zdobywanie wiedzy z różnych źródeł. Jak samodzielnie zdobywać i systematyzować wiedzę?

Jakie mogą być konsekwencje wagarowania? Prawny aspekt absencji szkolnej.

Zasady udzielania pierwszej pomocy (RKO).

Wszystkich Świętych. Chwila zadumy nad życiem. Sylwetki znanych noworudzi.

Możliwości nabywania kwalifikacji zawodowych w trakcie nauki w szkole.

Wyzbywamy się egoizmu. Szukamy pozytywnych form więzi międzyludzkich.

Święto Niepodległości Polski.

Znajomość procedur ochrony małoletnich-spotkanie z policjantem.

Młodzież, a grupy formalne i nieformalne.

Walczymy z nałogami. Przyczyny i skutki zażywania środków odurzających-spotkanie z pielęgniarką szkolną.

Bierność, asertywność, agresja.

Ryzyko chorób cywilizacyjnych-spotkanie z pielęgniarką szkolną.

Dopalacze - nowe zagrożenia dla młodych ludzi.

Cyberprzemoc-konsekwencje i skutki.

Sposoby reagowania w sytuacjach kryzysowych np. pożar, zagrożenie chemiczne, powódź.

Wykorzystujemy swoje talenty dla wspólnej sprawy. Nasze talenty.

Jak radzić sobie z własnymi emocjami?

Przestępczość wśród młodzieży -aspekt prawny

Niepowodzenia szkolne i niwelowanie napięć psychicznych.

Nasze zdrowie zależy od nas samych - zachowania prozdrowotne.

Czy we współczesnym świecie potrzebne są autorytety? Jakie wartości są dla nas najważniejsze?

Konstytucja 3Maja. Wartości patriotyczne jako podstawa tożsamości.

Kim będę - moje preferencje zawodowe.

Rodzina jako wspólnota.

Jak mogę przyczynić się do ochrony środowiska?

Znaczenie lekcji WF-u w rozwoju psychofizycznym człowieka.

Zagrożenia ze strony sekt.

Bezpieczeństwo podczas ferii letnich.

Klasa 3

Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.

Wybory samorządu klasowego.

Nasze wzorce osobowe-wielkie postacie w historii Polski.

Wykształcenie a awans zawodowy.

Refleksja nad wartością życia i zdrowia w obliczu Dnia Wszystkich Świętych.

Przypomnienie uczniom treści zawartych w najważniejszych aktach prawnych szkoły.

Święto Niepodległości Polski- patriotyczna postawa Polaka.

Moje prawa, a odpowiedzialność.

Rola dyscypliny w życiu człowieka.

Rola atmosfery życzliwości w zespole klasowym.

Zasady zdrowego odżywiania-spotkanie z pielęgniarką szkolną.

Tolerancja w życiu współczesnego człowieka- poszanowanie cudzej godności i własności.

Zostań wolontariuszem

Odwaga cywilna we współczesnym społeczeństwie.

Zasady udzielania pomocy w urazach kończyn.

Samooceńca za I półrocze.

Rola tradycji - obchodzenie rocznic i świąt patriotycznych.

Profilaktyka uzależnień-wystawa klasowa o tematyce profilaktycznej.

Rodzina, jej miejsce i rola w społeczeństwie.

Kultura osobista, zasady dobrego zachowania się (kultura języka).

Odpowiedzialność za własną przyszłość.

Rola patriotyzmu w życiu każdego człowieka.
Konstytucja 3 Maja.
Planowanie kariery edukacyjno-zawodowej.
Rola środowiska naturalnego w życiu człowieka.
Nałogi czy silna wola i zdrowie. Skutki uzależnień.
Choroby cywilizacyjne zagrożeniem dla zdrowia -spotkanie z pielęgniarką szkolną.
Radzenie sobie z własną i cudzą agresją- rola mediów w komunikowaniu się ludzi.
Społeczne znaczenie krwiodawstwa-postawa patriotyczna.
Skuteczna kontrola stresu.
Miłość. Dlaczego tak trudno kochać?
Jestem przyszłym, świadomym obywatelem swojego kraju.
Samooceńca na koniec roku szkolnego.
Bezpieczne wakacje.

Klasa 4

Wybór samorządu klasowego. Zapoznanie z zapisami odnośnie praw i obowiązków zawartych w Statucie Szkoły.
Stres przedegzaminacyjny-zasady niwelowania stresu.
Uświadamianie sobie potrzeb osób niepełnosprawnych
Uczniowie w pułapce atrakcyjnego wyglądu.
Oczekiwania pracodawcy i pracownika w zakresie umiejętności i kwalifikacji zawodowych.
Zajęcia związane z planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.
Święto Niepodległości Polski – wolność jako patriotyczna wartość dziedziczona.
Agresja - przyczyny i zapobieganie.
Każdy jest inny, ale wszyscy mają równe prawa.
Transplantacje ratują życie-postawa obywatelska.
Handel ludźmi.
Rola świąt i tradycji narodowych.
Wdrażanie społeczności szkolnej do poznania i przestrzegania ustalonych zasad bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych (znajomość instytucji pomocowych, telefonów pomocowych)
Trening umiejętności zastępowania agresji.

Pasja a sukces zawodowy-budowanie więzi społecznych.

Czynniki trafnego wyboru zawodu

Zapoznanie z możliwością kontynuowania nauki, zdobywania zawodu, wymaganiami specyficznymi dla zawodu, potrzebami na rynku pracy.

Odpowiedzialność i dorosłość w kontekście funkcjonowania w ruchu drogowym.

Moje wejście w dorosłość- refleksje pod koniec nauki w szkole.